

BÁO CÁO

Về việc chậm tiến độ giải phóng mặt bằng Dự án xây dựng công trình đường bộ cao tốc Bắc - Nam phía Đông, giai đoạn 2021 - 2025, đoạn qua địa bàn thị xã Đức Phổ theo Thông báo số 14/TB-UBND ngày 08/01/2024 của UBND tỉnh Quảng Ngãi

Thực hiện Thông báo số 14/TB-UBND ngày 08/01/2024 của UBND tỉnh Quảng Ngãi về kết luận của Chủ tịch UBND tỉnh Đặng Văn Minh, Trưởng Ban Chỉ đạo tại cuộc họp đánh giá công tác bồi thường, GPMB Dự án xây dựng công trình đường bộ cao tốc Bắc - Nam phía Đông, giai đoạn 2021 – 2025, đoạn qua địa bàn tỉnh Quảng Ngãi, UBND thị xã báo cáo kiểm điểm về việc chậm tiến độ giải phóng mặt bằng theo mốc thời gian của Chính phủ và UBND tỉnh, như sau:

I. Tổng quan về Dự án

- Tuyến cao tốc qua địa bàn 07 xã, phường: Phổ Phong, Phổ Nhơn, Phổ Ninh, Nguyễn Nghiêm, Phổ Hòa, Phổ Cường và Phổ Khánh, có chiều dài toàn tuyến L= 27,45 km (kể cả chiều dài của 03 hầm trên tuyến), với tổng diện tích quy hoạch khoảng 221,5 ha. Trong đó: Xã Phổ Phong: L= 4,31km; xã Phổ Nhơn: L= 3,89km; phường Phổ Ninh: L=2,74km; Phường Nguyễn Nghiêm: L= 0,87km; phường Phổ Hòa L=3,431km; xã Phổ Cường L= 9,12km kể cả 02 hầm số 1 và số 2; xã Phổ Khánh L=3,1km kể cả hầm số 3.

- Các cơ quan, đơn vị thực hiện công tác bồi thường, GPMB: Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng các công trình Giao thông tỉnh thực hiện công tác bồi thường, GPMB đối với 11 khu tái định cư và 10 khu cải táng mồ mã; Trung tâm Phát triển quỹ đất tỉnh thực hiện công tác bồi thường, GPMB đoạn qua địa bàn 02 xã, phường: Phổ Nhơn, Phổ Ninh; Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng và Phát triển quỹ đất thị xã thực hiện công tác bồi thường, GPMB đoạn qua địa bàn 05 xã, phường: Phổ Phong, Nguyễn Nghiêm, Phổ Hòa, Phổ Cường, Phổ Khánh.

II. Tình hình triển khai thực hiện

1. Kết quả thực hiện

a) Đối với tuyến chính

Phê duyệt phương án bồi thường, hỗ trợ: đến ngày 31/12/2023, UBND thị xã đã phê duyệt được 221,49/221,49ha, đạt 100% tổng diện tích quy hoạch; trong đó, đã chi trả tiền bồi thường cho 218,93/221,49ha, đạt 98,8% diện tích quy hoạch (xã Phổ Khánh và phường Nguyễn Nghiêm đã bàn giao 100% diện tích).

Tổng số hộ bị ảnh hưởng của Dự án là 2.307 hộ, trong đó đã nhận tiền và bàn giao mặt bằng là 2.210 hộ, chưa đồng ý là 97 hộ/2,56ha (trong đó: Phổ Phong: 32 hộ, Phổ Nhơn: 23 hộ, Phổ Ninh: 34 hộ, Phổ Hòa: 02 hộ; Phổ Cường: 06 hộ)

Đã bàn giao mặt bằng thực địa cho Ban Quản lý dự án 2 - Bộ Giao thông vận tải được 218,93/221,49ha, đạt 98,8% diện tích quy hoạch.

b) Đối với 11 khu tái định cư: đã hoàn thành và đưa vào sử dụng 100%.

c) Đối với 10 khu cải táng: đã hoàn thành và đưa vào sử dụng 100%.

d) Công tác cưỡng chế thu hồi đất

UBND thị xã đã ban hành 12 Quyết định cưỡng chế thu hồi đất đối với 12 trường hợp. Trong quá trình đối thoại, vận động có 09 trường hợp thống nhất nhận tiền, bàn giao mặt bằng; 03 trường hợp còn lại tổ chức cưỡng chế thu hồi đất theo quy định. UBND các xã: Phổ Phong, Phổ Nhơn đã tổ chức thực hiện công tác hỗ trợ, bảo vệ thi công đối với các trường hợp người dân tự ý sản xuất trên đất do Ủy ban nhân dân cấp xã quản lý nhưng không bàn giao mặt bằng.

đ) Đánh giá:

Mặc dù UBND thị xã đã tập trung quyết liệt, có kế hoạch ngay từ đầu và huy động cả hệ thống chính trị vào cuộc, tuy nhiên khối lượng GPMB qua địa bàn thị xã Đức Phổ là quá lớn nên chưa đảm bảo theo tiến độ UBND tỉnh chỉ đạo. Theo chỉ đạo của Chính phủ và UBND tỉnh chậm nhất đến ngày 31/12/2023 là phải bàn giao 100% mặt bằng cho Chủ đầu tư và đơn vị thi công, trong khi đó UBND thị xã Đức Phổ chỉ đạt 98,8% diện tích quy hoạch, còn lại 1,2% chưa đạt theo tiến độ.

2. Nguyên nhân chưa đạt tiến độ

a) Nguyên nhân khách quan

- Diện tích cần giải phóng mặt bằng đi qua thị xã Đức Phổ rất lớn với 221,49 ha tương đương với 27,45km (chiếm 44,82% diện tích toàn tuyến; gấp 5,8 lần diện tích huyện Tư Nghĩa; gấp 1,56 lần diện tích huyện Nghĩa Hành và gấp 2,38 lần diện tích huyện Mộ Đức). Về số hộ tái định cư trên địa bàn thị xã Đức Phổ là 203 hộ, chiếm 31% tổng dự án, ngoài ra còn thực hiện giải phóng mặt bằng đối với 11 Khu tái định cư và 10 khu cải táng mồ mả với tổng diện tích 43 ha, dẫn đến việc kiểm kê, kiểm đếm, lập phương án bồi thường, hỗ trợ tái định cư và chi trả cho người dân cần rất nhiều thời gian thực hiện đảm theo quy trình.

- Công tác bàn giao tìm mốc giải phóng mặt bằng từ Chủ đầu tư đối với thị xã Đức Phổ rất chậm (chậm hơn 45 ngày so với 3 huyện còn lại trên địa bàn tỉnh Quảng Ngãi; bắt đầu bàn giao từ ngày 01/4/2022 đến 30/7/2022 mới bàn giao xong) và trong quá trình thực hiện điều chỉnh tọa độ, mốc giới nhiều lần làm ảnh hưởng đến công tác kiểm kê, kiểm đếm, lập phương án bồi thường cho người dân (vào các lần: ngày 11/5/2023 điều chỉnh, bổ sung mốc tại phường Nguyễn Nghiêm, phường Phổ Hòa, xã Phổ Cường và xã Phổ Khánh; ngày 16/5/2023 điều chỉnh, bổ sung mốc tại phường Phổ Ninh và xã Phổ Nhơn).

- Về việc ban hành hệ số giá đất bồi thường, hệ số giá đất cụ thể thu tiền sử dụng đất khi Nhà nước giao đất tại các khu tái định cư phục vụ GPMB cho các hộ gia đình, cá nhân chưa kịp thời như: ngày 16/02/2023, UBND thị xã có Tờ trình số 17/TTr-UBND thì đến ngày 03/4/2023, UBND tỉnh thống nhất hệ số điều chỉnh giá đất cụ thể tính tiền bồi thường tại Quyết định số 244/QĐ-UBND; ngày

27/02/2023, UBND thị xã có Tờ trình số 23/TTr-UBND thì đến ngày 03/4/2023, UBND tỉnh thống nhất hệ số điều chỉnh giá đất cụ thể tính tiền bồi thường tại Quyết định số 244/QĐ-UBND; ngày 04/8/2023, UBND thị xã có Tờ trình số 141/TTr-UBND thì đến ngày 30/8/2023, UBND tỉnh thống nhất hệ số điều chỉnh giá đất cụ thể tính tiền bồi thường tại Quyết định số 869/QĐ-UBND; ngày 05/7/2023 UBND thị xã có Tờ trình số 120/TTr-UBND thì đến ngày 16/8/2023, UBND tỉnh ban hành giá đất cụ thể để tính tiền sử dụng đất tại Quyết định số 812/QĐ-UBND; dẫn đến việc niêm yết công khai, lấy ý kiến người dân, lập và trình phê duyệt phương án chậm.

Bên cạnh đó các cơ quan chuyên môn của UBND thị xã còn lúng túng trong việc xác định giá đất cụ thể theo các Quyết định của UBND tỉnh: số 1252/QĐ-UBND ngày 15/11/2023 về việc ủy quyền quyết định giá đất cụ thể, quyết định thành lập Hội đồng thẩm định giá đất; số 1318/QĐ-UBND ngày 30/11/2023 về việc bổ sung nội dung Quyết định số 1252/QĐ-UBND ngày 15/11/2023 của UBND tỉnh về việc ủy quyền quyết định giá đất cụ thể, quyết định thành lập Hội đồng thẩm định giá đất, dẫn đến việc phê duyệt giá đất cụ thể chậm (đến ngày 13/12/2023 mới ban hành được Quyết định giá đất cụ thể trên địa bàn thị xã Đức Phổ đối với các thửa đất còn lại).

- Cơ sở dữ liệu đất đai, hồ sơ địa chính lập, lưu trữ qua các thời kỳ không đầy đủ hoặc bị thất lạc, dẫn đến việc khó khăn trong việc xác nhận nguồn gốc đất làm cơ sở lập phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư. Công tác quản lý đất đai qua các thời kỳ trên địa bàn một số xã, phường chưa chặt chẽ, dẫn đến tình trạng vi phạm đất đai diễn ra từ trước đến nay chưa được xử lý triệt để dẫn đến việc người dân không đồng tình việc thu hồi đất khi dự án đi qua.

- Một số hộ dân cho rằng bồi thường giá đất, vật kiến trúc còn thấp so với thị trường, không đồng ý với cơ chế tái định cư của Nhà nước, yêu cầu giao đất tái định cư chính thức và giao thêm mặc dù theo quy định không đủ điều kiện; không hợp tác trong việc bóc thăm lô tái định cư để các đơn vị làm nhiệm vụ bồi thường có cơ sở lập phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư; dẫn đến kéo dài thời gian lập phương án. Một số trường hợp các đơn vị làm nhiệm vụ bồi thường phải thành lập Tổ bóc thăm lô tái định cư để có cơ sở lập phương án. Bên cạnh đó có nhiều trường hợp không có văn bản phân chia tài sản thừa kế, khi nhận tiền bồi thường, hỗ trợ và tái định cư thì phát sinh mâu thuẫn, tranh chấp.

b) Nguyên nhân chủ quan

- Các Tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường chậm thực hiện chỉ đạo của Chủ tịch UBND thị xã tại Thông báo số: 1487/TB-UBND ngày 17/12/2023, 1450/TB-UBND ngày 13/12/2023, 1414/TB-UBND ngày 29/11/2023, 1372/TB-UBND ngày 23/11/2023, 1320/TB-UBND ngày 16/11/2023, 1203/TB-UBND ngày 16/10/2023, 1004/TB-UBND ngày 21/8/2023, 798/TB-UBND ngày 18/7/2023, 331/TB-UBND ngày 01/6/2023, 271/TB-UBND ngày 15/5/2023, 192/TB-UBND ngày 19/4/2023,... Bên cạnh đó Tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường chưa chủ động xây dựng kế hoạch kiểm kê, kiểm đếm, lập phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư dẫn đến bị động nhất là thu hồi và tái định cư đất ở làm cho công tác phê duyệt

phương án, chi trả, vận động của địa phương chậm trễ so với mốc thời gian quy định.

- Công tác chỉ đạo, đôn đốc, phối hợp của Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng các công trình Giao thông tỉnh đối với các Tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường, các đơn vị đo vẽ do đơn vị thuê và Ban Quản lý dự án 2 - Bộ Giao thông vận tải trong việc kiến nghị của các cơ quan, đơn vị, địa phương đôi lúc chưa kịp thời.

- Ban Quản lý dự án 2 - Bộ Giao thông vận tải chậm bàn giao mốc giới, chưa kịp thời phối hợp, có ý kiến đối với những kiến nghị của địa phương, tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường đã được Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng các công trình Giao thông tỉnh tổng hợp đề nghị có ý kiến, cụ thể tại các công văn số: 1776/BQL-KHĐT ngày 22/5/2023, 3065/BQL-KHĐT ngày 15/8/2023, 3349/BQL-KHĐT ngày 08/9/2023, 4307/BQL-KHĐT ngày 13/11/2023, 4510/BQL-KHĐT ngày 23/11/2023, 4949/BQL-KHĐT ngày 15/12/2023.

III. Trách nhiệm, đề xuất

1. Trách nhiệm

a) Tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường (Trung tâm Phát triển quỹ đất tỉnh, Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng và Phát triển quỹ đất thị xã)

Việc chậm trễ tiến độ nêu trên trách nhiệm chính thuộc các Tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường trong việc xác lập, trình phương án bồi thường, hỗ trợ, tái định cư đến UBND thị xã chậm (phần lớn phương án đất ở trình trong tháng 12/2023), mặc dù hàng tháng UBND thị xã tổ chức họp trực báo để chỉ đạo, đôn đốc, tháo gỡ những khó khăn, kiến nghị do các Tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường đề xuất, tuy nhiên tiến độ vẫn không đảm bảo.

b) Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng các công trình Giao thông tỉnh

Với vai trò là Chủ đầu tư Tiểu dự án và là đơn vị trực tiếp làm công tác bồi thường, hỗ trợ đối với 11 khu tái định cư và 10 khu cải táng mồ mả đã thiếu quyết liệt kiểm tra, đôn đốc các đơn vị do mình ký hợp đồng như các Tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường, các đơn vị đo vẽ,... dẫn đến việc Tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường chậm lập, trình phê duyệt phương án.

c) Ban Quản lý dự án 2 - Bộ Giao thông vận tải

Với vai trò Chủ đầu tư dự án đã chậm bàn giao mốc giới, hồ sơ giải phóng mặt bằng cho địa phương, chưa kịp thời có ý kiến bằng văn bản thuộc thẩm quyền đối với kiến nghị của Ban Quản lý dự án đầu tư xây dựng các công trình Giao thông tỉnh liên quan đến kiến nghị của người dân về việc bổ sung đường gom dân sinh cho các thửa đất ở bị cắt xén, xác định lại ranh mốc giới dự án do đơn vị thi công vượt mốc giới,...

d) UBND thị xã

UBND thị xã xác định công tác giải phóng mặt bằng của Dự án là nhiệm vụ chính trị nên ngay từ đầu đã tập trung cả hệ thống chính trị cùng vào cuộc để triển khai thực hiện và kết quả đạt được đã bàn giao 98,8% diện tích toàn tuyến. Tuy

nhiên với những lý do khách quan và chủ quan nêu trên dẫn đến không đạt tiến độ theo mốc thời gian của Chính phủ và UBND tỉnh là đến ngày 31/12/2023 phải bàn giao 100% diện tích.

UBND thị xã Đức Phổ nghiêm túc rút kinh nghiệm trong công tác chỉ đạo điều hành làm chậm tiến độ chung của UBND tỉnh theo chỉ đạo của Chính phủ.

2. Đề xuất UBND tỉnh xem xét

Theo ý kiến chỉ đạo của UBND tỉnh tại cuộc họp ngày ngày 03/01/2024, yêu cầu giải quyết và hoàn thành công tác bồi thường, GPMB và tái định cư toàn bộ trước ngày 31/01/2024, UBND thị xã nhận thấy việc cưỡng chế thu hồi đất đối với các trường hợp còn lại nêu trên trong thời điểm gần đến Tết Nguyên Đán 2024 sẽ gặp nhiều khó khăn, nhất là vấn đề an sinh xã hội của Nhân dân; bên cạnh đó việc cưỡng chế thu hồi đất vào thời gian này có thể gây ảnh hưởng rất tiêu cực đến tình hình an ninh trật tự xã hội trên địa bàn thị xã trong giai đoạn cuối năm.

Vì vậy, UBND thị xã Đức Phổ kiến nghị trong thời gian này, Chủ đầu tư, các cơ quan, đơn vị liên quan, UBND xã, phường sẽ tiếp tục vận động hộ dân dỡ dọn tài sản, cây cối, hoa màu, nhận tiền bồi thường và bàn giao mặt bằng. Trong đó ưu tiên di chuyển trước tài sản cây cối hoa màu, nhà cửa, vật kiến trúc tại 05 vị trí điểm nghẽn theo đề nghị của đơn vị thi công; phần nhà cửa, vật kiến trúc sẽ tổ chức cưỡng chế trong thời gian sau Tết Nguyên Đán 2024. Hoàn thành cưỡng chế các trường hợp còn lại và bàn giao mặt bằng cho đơn vị thi công trước ngày 31/3/2024.

UBND thị xã Đức Phổ kính báo cáo./.

Nơi nhận:

- UBND tỉnh;
- Sở Nội vụ tỉnh;
- Ban QL DA ĐTXD các CTGT tỉnh;
- TT Thị ủy, TT HĐND thị xã;
- CT, các PCT UBND thị xã;
- Trung tâm PTQĐ tỉnh;
- Ban Dân vận Thị ủy;
- Các cơ quan, đơn vị thuộc UBND thị xã;
- UBND các xã, phường liên quan;
- Thành viên Ban Chỉ đạo thị xã,
- VP HĐND&UBND TX: C, PC, CV_{lvthuan};
- Lưu: VT, PTN&MT.

**KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Trần Ngọc Sang